

Βρυξέλλες, 2 Ιουνίου 2016
(OR. en)

9768/16

**Διοργανικός φάκελος:
2015/0287 (COD)**

**JUSTCIV 160
CONSOM 137
DIGIT 67
AUDIO 76
CODEC 809**

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Προεδρία
Αποδέκτης: Συμβούλιο

αριθ. προηγ. εγγρ.: 8879/16

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 15251/15

Θέμα: Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου (**Πρώτη ανάγνωση**)
- Συζήτηση προσανατολισμού

I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ

1. Στις 9 Δεκεμβρίου 2015, η Επιτροπή ενέκρινε δύο προτάσεις οδηγιών σχετικά με το δικαίωμα των συμβάσεων: μια πρόταση οδηγίας σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου (εφεξής: οδηγία για το ψηφιακό περιεχόμενο)¹ και μια πρόταση οδηγίας σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις διαδικτυακές και άλλες εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών (εφεξής: οδηγία για τις διαδικτυακές πωλήσεις αγαθών)².

¹ Βλ. έγγραφο 15251/15 JUSTCIV 290 CONSOM 220 DIGIT 116 AUDIO 40 CODEC 1731 + ADD 1 + ADD 2.

² Βλ. έγγραφο 15252/15 JUSTCIV 291 CONSOM 221 CODEC 1733 + ADD 1 + ADD 2.

2. Οι δύο προτεινόμενες οδηγίες αποτελούν μέρος της «Στρατηγικής για την ψηφιακή ενιαία αγορά της Ευρώπης»³. Ο γενικός στόχος τους είναι να συμβάλουν στην ταχύτερη ανάπτυξη της ψηφιακής ενιαίας αγοράς προς όφελος τόσο των καταναλωτών όσο και των επιχειρήσεων.
3. Η ολλανδική Προεδρία έχει θέσει την εξέταση του φακέλου αυτού στην κορυφή των προτεραιοτήτων της. Η προτεραιότητα αυτή αντικατοπτρίζεται, ειδικότερα, στο πυκνό χρονοδιάγραμμα των συνεδριάσεων που πραγματοποιήθηκαν στο επίπεδο της ομάδας του Συμβουλίου (15 ημέρες συνεδρίασης) μετά την υποβολή των δύο προτεινόμενων οδηγιών.
4. Σύμφωνα με την εντολή που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο ΔΕΥ στις 10 και 11 Μαρτίου 2016⁴, οι εργασίες σε τεχνικό επίπεδο επικεντρώθηκαν πρώτον στην εξέταση της οδηγίας για το ψηφιακό περιεχόμενο, χωρίς ωστόσο να παραβλεφθεί η συνεκτικότητα της εν λόγω οδηγίας με την οδηγία για τις διαδικτυακές πωλήσεις αγαθών.
5. Ικανοποιητική ήταν η πρόοδος που σημειώθηκε κατά τις συζητήσεις σε επίπεδο ομάδας σχετικά με την προτεινόμενη οδηγία για το ψηφιακό περιεχόμενο. Η Ομάδα Θεμάτων Αστικού Δικαίου (Δίκαιο των συμβάσεων) κατόρθωσε να ολοκληρώσει την πρώτη εξέταση των ουσιωδών άρθρων αυτής της οδηγίας. Βάσει του προβληματισμού που αναπτύχθηκε στην Ομάδα και την πολύ περιεκτική συμβολή που προσέφεραν οι αντιπροσωπίες γραπτώς, μπόρεσαν να εντοπιστούν οι κύριες πτυχές της οδηγίας οι οποίες πρόκειται να έχουν καθοριστική σημασία για τη συνέχιση των συζητήσεων με θέμα την εν λόγω πρόταση.
6. Η Προεδρία αναγνωρίζει ότι η οδηγία για το ψηφιακό περιεχόμενο έχει ιδιαίτερα τεχνικό χαρακτήρα, θα απαιτηθούν δε περαιτέρω διευκρινίσεις και συζητήσεις σχετικά με τις λεπτομέρειες των προτεινόμενων κανόνων, πριν υιοθετηθεί η τελική θέση.
7. Ωστόσο, φαίνεται ότι έχουν διαμορφωθεί κοινές βάσεις επί ορισμένων πτυχών που είχαν κριθεί ουσιώδεις. Η Προεδρία θα ήθελε να διευκρινίσει την κοινή αυτή αντίληψη με σκοπό να δοθούν κατευθύνσεις για τις μελλοντικές εργασίες και να ανοίξει ο δρόμος για περαιτέρω ουσιαστική πρόοδο όσον αφορά την προτεινόμενη οδηγία για το ψηφιακό περιεχόμενο.

³ Βλ. έγγρ. 8672/15 COMPET 185 TELECOM 109 AUDIO 11 DIGIT 32 RECH 107 MI 291 PI 32 IND 72 ECOFIN 308 ENER 139 DATAPROTECT 70 CYBER 31 JUSTCIV 101 E-JUSTICE 56 CULT 29 EDUC 122.

⁴ Βλ. έγγραφο 6150/16 JUSTCIV 17 CONSOM 30 DIGIT 10 AUDIO 12 CODEC 165.

8. Η ΕΜΑ, κατά τη συνεδρίαση της 24ης Μαΐου 2016, ενέκρινε σε γενικές γραμμές τον (ενδεικτικό) κατάλογο των εντοπισμένων βασικών αρχών καθώς και τις πολιτικές κατευθύνσεις, ως έχουν στο παράρτημα του παρόντος σημειώματος και συμφώνησε να τις υποβάλει προς έγκριση στο Συμβούλιο.

II. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

9. Με γνώμονα τα παραπάνω, καλείται η ΕΜΑ
- να εγκρίνει τις βασικές αρχές της γενικής δομής της οδηγίας σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών με αντικείμενο την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου καθώς και τις πολιτικές κατευθύνσεις για τις μελλοντικές εργασίες, οι οποίες περιέχονται αμφότερες στο Παράρτημα του παρόντος σημειώματος, με σκοπό να ανοίξει ο δρόμος για περαιτέρω ουσιαστική πρόοδο όσον αφορά την προτεινόμενη οδηγία.
-

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

A. Στόχοι

α) Πολιτικοί στόχοι

1. Σκοπός της οδηγίας για το ψηφιακό περιεχόμενο είναι να συμβάλλει στην ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς θεσπίζοντας ένα πιο εναρμονισμένο πλαίσιο κανόνων του δικαίου των συμβάσεων της ΕΕ όσον αφορά τις συμβάσεις μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών με αντικείμενο την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου, κατοχυρώνοντας ταυτόχρονα υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών και αυξημένη ασφάλεια δικαίου, και μειώνοντας ως εκ τούτου το κόστος των συναλλαγών, ενθαρρύνοντας δε τις επιχειρήσεις, ιδίως τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), να πωλούν σε όλη την ΕΕ και ενδυναμώνοντας περισσότερο την εμπιστοσύνη των ευρωπαίων καταναλωτών οσάκις προβαίνουν σε διασυνοριακές αγορές.
2. Από τις συζητήσεις κατέστη σαφής η γενική αποδοχή που επιφυλάχτηκε στις εν λόγω οδηγίες, ώστε αυτές θα πρέπει ως εκ τούτου να εμπνεύσουν τις μελλοντικές διαπραγματεύσεις και να αντικατοπτρίζονται στο κείμενο της οδηγίας.

β) Ανάγκη συνοχής

3. Μια σημαντική πτυχή που τονίστηκε σε όλες τις συζητήσεις από πολλές αντιπροσωπίες ήταν ότι πρέπει να διατηρηθεί η συνολική συνεκτικότητα στη νομοθεσία της ΕΕ για τις συμβάσεις καταναλωτών, και ότι οι νέοι κανόνες της ΕΕ για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου μπορούν να συνδυάζονται ικανοποιητικά με το εθνικό γενικό δίκαιο των συμβάσεων.

4. Προς αποφυγή του κατακερματισμού της νομοθεσίας και για να είναι εφικτή η χωρίς τριβές εφαρμογή των κανόνων στην πρακτική, ακόμα και στην περίπτωση, λόγου χάρη, «πακέτων συμβάσεων» που δεν καλύπτουν μόνον ψηφιακό περιεχόμενο, οι κανόνες για τις συμβάσεις μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών που αφορούν την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και οι κανόνες για τις συμβάσεις μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών που αφορούν την πώληση αγαθών πρέπει να ευθυγραμμιστούν όσο το δυνατόν περισσότερο, οι δε αποκλίσεις πρέπει να γίνονται δεκτές μόνον στο βαθμό που αυτό είναι αναγκαίο για την κατάλληλη αντιμετώπιση του ειδικού χαρακτήρα του ψηφιακού περιεχομένου. Για το σκοπό αυτόν, οι γενικές αρχές, στις οποίες στηρίζεται το ισχύον καθεστώς της ΕΕ για τις συμβάσεις μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών που αφορούν την πώληση αγαθών, πρέπει να αποτελέσουν το σημείο εκκίνησης των μελλοντικών διαπραγματεύσεων όσον αφορά, λόγου χάρη, τους ορισμούς, τη συμμόρφωση του ψηφιακού περιεχομένου με τη σύμβαση («δοκιμή συμμόρφωσης»), την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και την ευθύνη του προμηθευτή σε περίπτωση μη συμμόρφωσης (για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ τμήμα Γ).
5. Κατόπιν τούτου, είναι σημαντικό επίσης να ληφθούν υπόψη οι σχετικές πληροφορίες που προέκυψαν από την αξιολόγηση διαφόρων οδηγιών της ΕΕ για το δίκαιο των καταναλωτών και την εμπορία στο πλαίσιο του «Προγράμματος βελτίωσης της καταλληλότητας και της αποδοτικότητας του κανονιστικού πλαισίου (REFIT)», όπως είναι η οδηγία 1999/44/ΕΚ για την Πώληση και τις Εγγυήσεις Καταναλωτικών Αγαθών, που αναμένεται να ισχύσει αργότερα εντός του έτους, και θα πρέπει να δοθεί προσοχή στην ανάγκη συνοχής μεταξύ της προτεινόμενης οδηγίας για το ψηφιακό περιεχόμενο και της οδηγίας για τις διαδικτυακές πωλήσεις αγαθών.

6. Ακόμη, έχοντας υπόψη τη συνολική συνοχή που διέπει τη νομοθεσία της ΕΕ για τους καταναλωτές είναι πρωταρχικής σημασίας η νέα νομοθεσία για το ψηφιακό περιεχόμενο να συνδέεται ικανοποιητικά με την οδηγία 2011/83/ΕΕ για τα δικαιώματα των καταναλωτών («οδηγία για τα δικαιώματα των καταναλωτών» - «ΟΔΚ»). Κατόπιν τούτου, η Επιτροπή καλείται να περιλάβει στην έκθεσή της σχετικά με την εφαρμογή της ΟΔΚ⁵ μια αξιολόγηση της εφαρμογής της ΟΔΚ και ειδικότερα των υποχρεώσεων προσυμβατικής πληροφόρησης, που προβλέπονται στην εν λόγω οδηγία, σε όλα τα είδη συμβάσεων προμήθειας ψηφιακού περιεχομένου που υπάγονται στην οδηγία για το ψηφιακό περιεχόμενο, με σκοπό να μπορέσει να εκτιμηθεί σε ποιό βαθμό οι δύο νομικές πράξεις (ειδικότερα οι ορισμοί που περιέχονται σε αυτές) να πρέπει ενδεχομένως να ευθυγραμμιστούν ώστε να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη συνοχή.
7. Όσον αφορά τη σχέση μεταξύ της οδηγίας για το ψηφιακό περιεχόμενο και της λοιπής ενωσιακής νομοθεσίας, όπως είναι το δίκαιο της ΕΕ για την πνευματική ιδιοκτησία στον τομέα των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, απαιτούνται περαιτέρω διευκρινίσεις για το άρθρο 3 παρ. 7).
8. Ακόμη, θα πρέπει να αποφευχθεί οιαδήποτε παρεμβολή στην εφαρμογή του γενικού κανονισμού της ΕΕ για την προστασία των δεδομένων («ΓΚΠΔ»). Ο ΓΚΠΔ προβλέπει ήδη ένα περιεκτικό πλαίσιο δικαιωμάτων για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η οδηγία για το ψηφιακό περιεχόμενο πρέπει να αποφύγει τη δημιουργία τυχόν αποκλίσεων κατά την εφαρμογή αυτών των κανόνων. Για επιτραπεί μια πιο σε βάθος συζήτηση στην Ομάδα Θεμάτων Αστικού Δικαίου του Συμβουλίου σχετικά με τους νομικούς λόγους για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο συμβάσεων για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου, ένας συγκριτικός πίνακας και η διεξοδικότερη ανταλλαγή απόψεων με εμπειρογνώμονες του τομέα της προστασίας δεδομένων θα μπορούσαν να βοηθήσουν να διαπιστωθεί ποιά δικαιώματα συνυφασμένα με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μπορούν να εντοπιστούν στον ΓΚΠΔ και ποιά δικαιώματα συνυφασμένα με το δίκαιο των συμβάσεων θα πρέπει να προβλεφθούν στην οδηγία για το ψηφιακό περιεχόμενο.

⁵ Το άρθρο 30 της ΟΔΚ προβλέπει:
«Μέχρι τις 13 Δεκεμβρίου 2016, Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας. Η εν λόγω έκθεση περιλαμβάνει ειδικότερα μια αξιολόγηση των διατάξεων εκείνων της παρούσας οδηγίας που αφορούν το ψηφιακό περιεχόμενο, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος υπαναχώρησης. Η έκθεση συνοδεύεται, εάν απαιτηθεί, από νομοθετικές προτάσεις για την αναπροσαρμογή της παρούσας οδηγίας βάσει των εξελίξεων στον τομέα των δικαιωμάτων των καταναλωτών.»

γ) Εναρμόνιση

9. Οι μέχρι τώρα συζητήσεις έδειξαν ότι τυγχάνει ευρείας υποστήριξης μια προσέγγιση που αποσκοπεί να εναρμονιστούν σε επίπεδο ΕΕ εκείνες οι συναρτώμενες με το δίκαιο των συμβάσεων πτυχές, οι οποίες είναι ουσιώδεις για την επίτευξη των στόχων της οδηγίας. Σύμφωνα με αυτήν την στοχευμένη προσέγγιση, πρέπει να διευκρινιστεί σαφέστατα στην οδηγία σε ποιά έκταση τα εθνικά δίκαια περί συμβάσεων επηρεάζονται από την οδηγία, και ποιές πτυχές συνεχίζουν να υπάγονται στην εθνική αρμοδιότητα των κρατών μελών. Σκοπός των μελλοντικών διαπραγματεύσεων πρέπει να είναι η επίτευξη κατά το δυνατόν πλήρους εναρμόνισης, έχοντας υπόψη ότι οι τελικές αποφάσεις για το επίπεδο εναρμόνισης όσον αφορά τις μεμονωμένες διατάξεις της οδηγίας μπορούν να ληφθούν μόνον εφόσον η ουσιαστική συζήτηση σημειώνει περαιτέρω πρόοδο.

B. Πεδίο εφαρμογής της οδηγίας για το ψηφιακό περιεχόμενο

α) Συμβάσεις μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών

10. Κατά τις συζητήσεις εκφράστηκε σαφής υποστήριξη στο να ισχύουν οι κανόνες του δικαίου των συμβάσεων περί προμήθειας ψηφιακού περιεχομένου μόνον στις συμβάσεις μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών. Η οδηγία για το ψηφιακό περιεχόμενο πρέπει ως εκ τούτου να εστιάσει στις συμβάσεις μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών με μια δυνητική εξαίρεση όσον αφορά ένα πιθανό δικαίωμα προσφυγής του προμηθευτή στην αλυσίδα των συναλλαγών (άρθρο 17).

β) Ορισμός του ψηφιακού περιεχομένου και είδη αντιπαροχής

11. Έχοντας ως γνώμονα τον σκοπό της θέσπισης νομοθεσίας τεχνολογικά ουδέτερης και η οποία να αποτρέπει την καταστρατήγηση των κανόνων με μια απλή, λόγου χάρη, τροποποίηση στο σχεδιασμό ή στην τεχνική σύλληψη του ψηφιακού περιεχομένου ή με τη χρήση διαφορετικού διαύλου διανομής, οι μέχρι τώρα συζητήσεις έδειξαν ότι υποστηρίχθηκε κατ' αρχήν ένθερμα ότι η οδηγία πρέπει να καλύπτει ψηφιακό περιεχόμενο με περιεκτικό τρόπο. Η οδηγία για το ψηφιακό περιεχόμενο πρέπει λοιπόν να ορίζει την έννοια του «ψηφιακού περιεχομένου» κατά τρόπο που να καλύπτει το ευρύτατο φάσμα ψηφιακού περιεχομένου που υπάρχει επί του παρόντος στην αγορά, παραμένοντας ταυτόχρονα ανοιχτή σε μελλοντικές τεχνικές εξελίξεις. Ακόμη, προκειμένου να εξασφαλιστεί συνολική συνοχή, πρέπει να ληφθεί υπόψη η πιθανή ανάγκη συνακόλουθης τροποποίησης των ορισμών του ψηφιακού περιεχομένου που ισχύουν σε άλλες νομοθετικές πράξεις της ΕΕ, όπως είναι η ΟΔΚ.

12. Θα απαιτηθούν περαιτέρω συζητήσεις σχετικά με τους κανόνες που πρέπει να εφαρμοστούν για το ενσωματωμένο ψηφιακό περιεχόμενο. Μια δυνατότητα θα μπορούσε να είναι η εφαρμογή των κανόνων περί πωλήσεως αγαθών σε προϊόντα που περιέχουν ενσωματωμένο λογισμικό με τρόπο ώστε οι λειτουργίες του να υπάγονται στις κύριες λειτουργικές δυνατότητες των αγαθών. Πάντως, αξίζει να συνεχιστεί η εξέταση εναλλακτικών λύσεων, όπως η εφαρμογή των κανόνων περί πωλήσεως αγαθών στο ίδιο το υλικό μέσο με ταυτόχρονη εφαρμογή των κανόνων περί προμήθειας ψηφιακού υλικού στο ψηφιακό περιεχόμενο.
13. Έγινε κατ' αρχήν δεκτή η ιδέα ότι η οδηγία μπορεί επίσης να εφαρμοστεί σε συμβάσεις όπου παρέχεται ψηφιακό περιεχόμενο έναντι μη χρηματικής αντιπαροχής. Λαμβανομένης υπόψη της αυξημένης αξίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στα σύγχρονα επιχειρηματικά μοντέλα, η οδηγία για το ψηφιακό περιεχόμενο θα πρέπει να ισχύει για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου με αντάλλαγμα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Ωστόσο, ο τρόπος με τον οποίο η οδηγία θα εφαρμοστεί σε τέτοιες συμβάσεις πρέπει να συζητηθεί περαιτέρω. Ειδικότερα θα πρέπει να διευκρινιστούν το ακριβές νόημα και η καταλληλότητα της χρήσης του όρου «ενεργητική παροχή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα».
14. Θα πρέπει να εξεταστεί διεξοδικότερα το ζήτημα εάν και κατά πόσον οι συμβάσεις ψηφιακού περιεχομένου, το οποίο παρέχεται με αντάλλαγμα «άλλα δεδομένα», μπορούν να υπαχθούν στην οδηγία, δεδομένου ότι δεν έχει ακόμα αποσαφηνιστεί τί σημαίνει ο συγκεκριμένος όρος. Εξ ίσου σημαντικό είναι εν προκειμένω και το ζήτημα του τί σημαίνει ο όρος «ενεργητική παροχή».

γ) Δικαίωμα αποζημίωσης

15. Από τις μέχρι τώρα συζητήσεις δεν προέκυψε ανάγκη να θεσπιστούν κανόνες περί αποζημιώσεως στην οδηγία για το ψηφιακό περιεχόμενο προς επίτευξη των στόχων της. Η προτεινόμενη διάταξη του άρθρου 14 προκάλεσε σημαντικές ανησυχίες μεταξύ των αντιπροσωπιών. Όλα τα δίκαια των κρατών μελών προβλέπουν σύστημα αποζημίωσης, εντούτοις η έκταση και οι λεπτομερείς κανόνες μπορεί να διαφέρουν από ένα κράτος μέλος στο άλλο. Δεδομένου ότι το άρθρο 14 περιέχει μια μεγάλης εμβέλειας παραπομπή στα εθνικά δίκαια των κρατών μελών, η εν λόγω διάταξη θεωρήθηκε ότι προκαλεί περισσότερη σύγχυση παρά σαφήνεια. Δεν πρόκειται να συμβάλει στην ενίσχυση της εσωτερικής αγοράς ούτε στην κατοχύρωση υψηλού επιπέδου προστασίας του καταναλωτή και αυξημένης ασφάλειας δικαίου.

16. Επομένως, η οδηγία δεν πρέπει να προβλέπει δικαίωμα αποζημίωσης, οπότε το άρθρο 14 και ο ορισμός των ζημιών στο άρθρο 2 παρ. 5) θα μπορούσαν να διαγραφούν. Για λόγους σαφήνειας, θα πρέπει πάντως να εξεταστεί το ενδεχόμενο να ενσωματωθεί στην οδηγία μια διευκρίνιση που να επισημαίνει ότι καμία από τις διατάξεις της οδηγίας δεν θίγει τη δυνατότητα των κρατών μελών να θεσπίζουν ή να διατηρούν κανόνες περί αποζημιώσεως βάσει των εθνικών τους δικαίων.

Γ. Ορθή ισορροπία μεταξύ των συμφερόντων των καταναλωτών και των προμηθευτών

17. Κατά τις μέχρι τώρα συζητήσεις, τονίστηκε ότι είναι πολύ σημαντικό να επιτύχουν οι νέοι κανόνες ένα κατάλληλα ισορροπημένο καθεστώς. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να θεσπίσουν υψηλό επίπεδο προστασίας δημιουργώντας ταυτόχρονα ένα φιλικό προς τις επιχειρήσεις περιβάλλον για τους επιχειρηματίες της ΕΕ, πρέπει δε να είναι τεχνολογικά ουδέτεροι, αποτελεσματικοί και φιλικόι προς τον χρήστη. Ενόψει αυτών των απαιτήσεων, εκφράστηκε γενική συναίνεση ότι η οδηγία για το ψηφιακό περιεχόμενο πρέπει να αναπροσαρμοστεί σε ορισμένα ειδικά σημεία ώστε οι κανόνες να ωφελήσουν εξίσου την εσωτερική αγορά και τους πολίτες της ΕΕ.

α) Κανόνες τεχνολογικά ουδέτεροι και φιλικόι προς τον χρήστη

18. Οι συζητήσεις κατέδειξαν σαφώς ότι πρέπει να βαδίζουμε προσεκτικά όταν ρυθμίζουμε νέους τομείς. Η τεχνική συμβολή των εμπειρογνομόνων για θέματα ΤΠ προς την Ομάδα Θεμάτων Αστικού Δικαίου του Συμβουλίου μπορεί να είναι ευεργετική για να γίνουν καλύτερα κατανοητές οι πιθανές συνέπειες που θα μπορούσε να έχει η ενσωμάτωση μιας ευρύτερης ποικιλίας ψηφιακού περιεχομένου και διαφόρων ειδών αντιπαροχής στην πρακτική εφαρμογή της οδηγίας.
19. Για να είναι οι κανόνες φιλικόι προς τον χρήστη, τεχνολογικά ουδέτεροι και ανοικτοί σε μελλοντικές τεχνικές εξελίξεις, είναι σημαντικό να εστιάσουν οι μελλοντικές εργασίες σε νέους κανόνες αρκετά ευέλικτους ώστε να εξυπηρετούν τις διάφορες μορφές ψηφιακού περιεχομένου και τα διάφορα είδη αντιπαροχής που καλύπτει στην οδηγία, χωρίς να καταστήσουν υπερβολικά περίπλοκο το νομικό πεδίο. Κατόπιν τούτου, θα πρέπει να διερευνηθεί το πώς μπορεί να εξασφαλιστεί να γνωρίζουν οι καταναλωτές τα δικαιώματά τους όταν παρέχουν μη χρηματική αντιπαροχή έναντι ψηφιακού περιεχομένου.

β) Δοκιμή συμμόρφωσης

20. Η αρχική πρόταση της Επιτροπής να δοθεί το προβάδισμα σε «υποκειμενικά» κριτήρια συμμόρφωσης (ήτοι κριτήρια συμφωνημένα στη σύμβαση, κυρίως βάσει τυποποιημένων όρων και προϋποθέσεων) κατά την εφαρμογή των δοκιμών συμμόρφωσης προκάλεσε τις ανησυχίες διαφόρων κρατών μελών. Τούτο ιδίως επειδή ένας τέτοιος κανόνας θα μπορούσε να δημιουργήσει τον κίνδυνο να αποφεύγουν οι προμηθευτές την ανάληψη ευθύνης λόγω μη συμμόρφωσης, θέτοντας πολύ ασθενείς απαιτήσεις συμμόρφωσης στις συμβάσεις τους, πράγμα που θα μπορούσε να καταστρατηγήσει την προστασία των καταναλωτών, δεδομένου ότι οι καταναλωτές έχουν συνήθως μικρή επιρροή στους (τυποποιημένους) όρους της σύμβασης. Μια άλλη ανησυχία συνίσταται στο ότι αυτό θα μπορούσε να επιβαρύνει τους καταναλωτές με την ενδελεχή εξέταση της σύμβασης.
21. Για μεγαλύτερη ισορροπία, το σημείο εκκίνησης των περαιτέρω συσκέψεων πρέπει να είναι μια προσέγγιση πιο συνεκτική με την οδηγία 1999/44/EK και την οδηγία για τις διαδικτυακές πωλήσει αγαθών, που σημαίνει ότι η συμμόρφωση του ψηφιακού περιεχομένου θα πρέπει να αξιολογείται τόσο βάσει των όρων της σύμβασης όσο και βάσει μιας δέσμης «αντικειμενικών» κριτηρίων συμμόρφωσης, όπως ορίζονται στο δίκαιο της ΕΕ.

γ) Σαφείς κανόνες για την προμήθεια («παράδοση») του ψηφιακού περιεχομένου

22. Από τις συζητήσεις καταδείχτηκε ότι για να παρασχεθούν στον καταναλωτή αποτελεσματικά δικαιώματα, είναι αναγκαίο να προβλέπει η οδηγία για το ψηφιακό περιεχόμενο σαφείς κανόνες σχετικά με την προμήθεια του ψηφιακού περιεχομένου, ιδίως σχετικά με τη στιγμή κατά την οποία το ψηφιακό περιεχόμενο θεωρείται ότι παρέχεται («παραδίδεται») στο καταναλωτή.
23. Προτάθηκε λοιπόν να ευθυγραμμιστούν οι κανόνες για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου εγγύτερα προς τους κανόνες της ΟΚΔ για την προμήθεια αγαθών, και να καθοριστεί ως χρόνος παράδοσης η στιγμή κατά την οποία το ψηφιακό περιεχόμενο περιέρχεται στη συσκευή του καταναλωτή ή τρίτου ενδιάμεσου τον οποίον ορίζει ο καταναλωτής. Αυτό σημαίνει ότι ο προμηθευτής θα επέχει κατά κανόνα ευθύνη, εφόσον η αδυναμία παράδοσης οφείλεται σε λόγους που δεν απορρέουν από το ψηφιακό περιβάλλον του καταναλωτή ή από παραμέτρους που υπόκεινται σε έλεγχο από τον καταναλωτή.

24. Μια ορισμένη τεχνική συμβολή των εμπειρογνομόνων για θέματα ΤΠ προς την Ομάδα Θεμάτων Αστικού Δικαίου του Συμβουλίου θα ήταν ευεργετική για να γίνει πλήρως κατανοητό το πώς η προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου λειτουργεί στην πράξη και ποιά πρέπει να είναι η κατάλληλη αντιμετώπιση σε περίπτωση αδυναμίας παράδοσης που οφείλεται σε τρίτον.
25. Ακόμη, είναι σκόπιμο να μελετηθεί αν θα έπρεπε να προβλεφθεί κανόνας περί του βάρους αποδείξεων στην οδηγία όσον αφορά το ζήτημα του κατά πόσον παραδόθηκε επιτυχώς το ψηφιακό περιεχόμενο.

δ) Ευθύνη του προμηθευτή σε περίπτωση έλλειψης συμμόρφωσης και βάρους αποδείξεων

26. Οι μέχρι τώρα συζητήσεις κατέδειξαν ότι εκφράστηκε γενική συναίνεση ως προς το να επέχει ο προμηθευτής ευθύνη προς τον καταναλωτή σε περίπτωση που το παρεχόμενο ψηφιακό περιεχόμενο δεν τελεί σε συμμόρφωση με τη σύμβαση. Πάντως, η προσέγγιση όπου δεν προβλέπεται καμία ελάχιστη ή μέγιστη προθεσμία παραγραφής της ευθύνης του προμηθευτή ούτε για τη μη συμμόρφωση του ψηφιακού περιεχομένου ούτε για τη συναφή αντιστροφή του βάρους αποδείξεων (άρθρο 9 παράγρ.1), εκτιμήθηκε από πολλές αντιπροσωπίες ότι δεν εξασφαλίζει κατάλληλη ισορροπία.
27. Για να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη ισορροπία μεταξύ των συμφερόντων του καταναλωτή και των επιχειρηματικών συμφερόντων και προς κατοχύρωση μεγαλύτερης ασφάλειας δικαίου, το σημείο εκκίνησης για τις μελλοντικές συσκέψεις θα μπορούσε να είναι μια προσέγγιση όπου η οδηγία θα καθορίζει για πόσο χρόνο και υπό ποίους όρους ο καταναλωτής θα μπορεί να καταλογίζει ευθύνη στον προμηθευτή για έλλειψη συμμόρφωσης και θα μπορεί να επωφελείται από την μετατόπιση του βάρους αποδείξεως που προβλέπεται στο άρθρο 9 παρ. 1). Αυτή η προσέγγιση θα ήταν πιο συνεκτική με την οδηγία 1999/44/EK και με την οδηγία για τις διαδικτυακές πωλήσεις αγαθών.

ε) Προστασία σε περίπτωση μη συμμόρφωσης

28. Εκφράστηκε γενική συναίνεση σχετικά με τη βασική αρχή ότι όταν ο προμηθευτής βρίσκεται σε αδυναμία προμήθειας ψηφιακού περιεχομένου σε συμμόρφωση με τους όρους της σύμβασης, ο καταναλωτής έχει δικαίωμα να ζητήσει να τηρηθεί η συμμόρφωση του ψηφιακού περιεχομένου εντός εύλογης προθεσμίας, χωρίς να υποστεί σημαντική ενόχληση και χωρίς επιπλέον επιβάρυνση, ή να μειωθεί η τιμή ή να λυθεί η σύμβαση.
29. Από τις μέχρι τώρα συζητήσεις φάνηκε ότι έγινε ευρέως δεκτή η ιδέα να προβλεφθεί μια ορισμένη σειρά για την πρόσβαση σε αυτά τα προστατευτικά μέτρα του καταναλωτή, δεν επετεύχθη όμως συνολική συναίνεση για το θέμα αυτό. Η τυχόν έλλειψη συμμόρφωσης πρέπει να θεραπεύεται κατά τρόπο αποτελεσματικό για τους συμβαλλόμενους σε μια δεδομένη υπόθεση. Ο τρόπος με τον οποίον αυτό θα επιτευχθεί καλύτερα, απαιτεί περαιτέρω συζητήσεις.

στ) Άλλα δικαιώματα του καταναλωτή

30. Οι συζητήσεις για τα άρθρα 15 και 16 σχετικά με την τροποποίηση του ψηφιακού περιεχομένου και τη λύση μακροπρόθεσμων συμβάσεων κατέδειξαν ότι υποστηρίζεται ο υποκείμενος στόχος της προστασίας των καταναλωτών έναντι των αθέμιτων συμβατικών όρων που ενδέχεται να τους δεσμεύσουν σε μια τροποποιημένη ή σε μια μακροπρόθεσμη σύμβαση, την οποία αυτοί δεν επιθυμούν πλέον. Απαιτείται περαιτέρω μελέτη σε τεχνικό επίπεδο για το πώς αυτός ο στόχος θα μπορούσε να επιτευχθεί καλύτερα τηρουμένων των αναλογιών και λαμβανομένων υπόψη των συμφερόντων των καταναλωτών και των προμηθευτών και έχοντας κατά νου το ευρύτερο νομικό πλαίσιο που αφορά τους αθέμιτους συμβατικούς όρους.